

Beskonačna petlja

$p:-p$.

- P je tačno, ako je p tačno

$?- p$.

Program je deklarativno ispravan, a proceduralno neispravan

U pojedinim slučajevima promenom redosleda klauza i ciljeva može se izbeći beskonačna petlja.

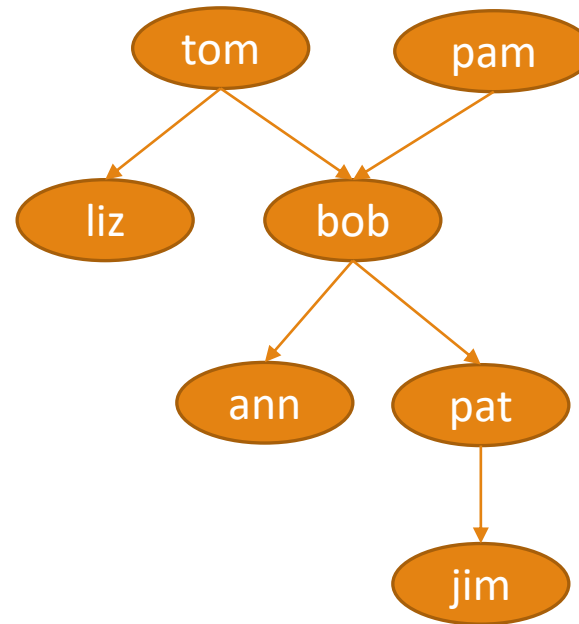
Izbegavanje beskonačne petlje

```
anc1(X,Z):-parent(X,Z).  
anc1(X,Z):-parent(X,Y),  
             anc1(Y,Z).
```

```
anc2(X,Z):-parent(X,Y),  
             anc2(Y,Z).  
anc2(X,Z):-parent(X,Z).
```

```
anc3(X,Z):-parent(X,Z).  
anc3(X,Z):-anc3(X,Y),  
             parent(Y,Z).
```

```
anc4(X,Z):-anc4(X,Y),  
             parent(Y,Z).  
anc4(X,Z):-parent(X,Z).
```



```
28 ?- anc1(tom,pat).  
true .  
  
29 ?- anc2(tom,pat).  
true .  
  
30 ?- anc3(tom,pat).  
true .  
  
31 ?- anc4(tom,pat).  
ERROR: Stack limit (1.0Gb  
ERROR:   Stack sizes: loc  
ERROR:   Stack depth: 6 7
```

Liste

Reprezentacija listi

[ann, tennis, tom,skiing]

- ann – glava liste
- [tennis, tom,skiing] – rep liste

[Head|Tail]

```
36 ?- [a,b,c] = [a|[b|[c|[]]]].
true.

36 ?- List1 = [a,b,c], List2 = [a|[b|[c|[]]]].
List1 = List2, List2 = [a, b, c].

37 ?- Hobbies1 = [tennis|[music|[]]],
      Hobbies2 = [skiing,food],
      L = [ann,Hobbies1,tom,Hobbies2].
Hobbies1 = [tennis, music],
Hobbies2 = [skiing, food],
L = [ann, Hobbies1, tom, Hobbies2].
```

L = [ann,[tennis,music],tom,[skiing,food]]

Element liste

X je element liste L ako je

- X glava liste L ili je
- X element repa liste L

```
member(X,[X|Tail]).  
member(X,[Head|Tail]):-  
    member(X,Tail).
```

```
member(X,[X|_]).  
member(X,[_|Tail]):-  
    member(X,Tail).
```

```
41 ?- member(b,[a,b,c]).  
true .
```

```
42 ?- member(X,[a,b,c]).  
X = a ;  
X = b ;  
X = c ;  
false.
```

```
43 ?- member(a,L).  
L = [a|_370] ;  
L = [_1028, a|_1036] ;  
L = [_1028, _1694, a|_1702] ;  
L = [_1028, _1694, _2360, a|_2368] .
```

```
44 ?- member(a,L),member(b,L),member(c,L).  
L = [a, b, c|_4632] ;  
L = [a, b, _5290, c|_5298] ;  
L = [a, b, _5290, _5956, c|_5964] ;  
L = [a, b, _5290, _5956, _6622, c|_6630] ;  
L = [a, b, _5290, _5956, _6622, _7288, c|_7296] .
```

```
45 ?- L=[_,_,_],member(a,L),member(b,L),member(c,L).  
L = [a, b, c] ;  
L = [a, c, b] ;  
L = [b, a, c] ;  
L = [c, a, b] ;  
L = [b, c, a] ;  
L = [c, b, a] ;  
false.
```

Nadovezivanje lista

```
conc([],L,L).  
conc([X|L1],L2,[X|L3]):-  
    conc(L1,L2,L3).
```

```
?- conc(L1,L2,[a,b,c]).  
L1 = [],  
L2 = [a, b, c] ;  
L1 = [a],  
L2 = [b, c] ;  
L1 = [a, b],  
L2 = [c] ;  
L1 = [a, b, c],  
L2 = [] ;  
false.
```

```
?- conc([a,b],[c,d],X).  
X = [a, b, c, d].
```

```
?- conc([a,b,c],[1,2,3],L).  
L = [a, b, c, 1, 2, 3].
```

```
?- conc([a,[b,c],d],[a,[],b],L).  
L = [a, [b, c], d, a, [], b].
```

```
?- conc(Before,[may|After],  
    [jan,feb,mar,apr,may,jun,jul,avg,sep,oct,nov,dec]).  
Before = [jan, feb, mar, apr],  
After = [jun, jul, avg, sep, oct, nov, dec] .
```

```
?- L1=[a,b,z,z,c,z,z,z,d,e],conc(L2,[z,z,z|_],L1).  
L1 = [a, b, z, z, c, z, z, z, d|...],  
L2 = [a, b, z, z, c] .
```

```
member1(X,L):-conc(_, [X|_],L).
```

Operacije sa listama

Spajanje lista

Dodavanje elemenata

Brisanje elemenata

Podliste

Permutacije

Dužina liste

Aritmetika

Aritmetika

Operacije

- +, -, *, /,
- ** (stepenovanje),
- // (celobrojno deljenje),
- mod

Relacije

- >, <, >=, <=
- :=
- !=

```
47 ?- X = 1+2.  
X = 1+2.
```

```
48 ?- X is 1+2.  
X = 3.
```

```
49 ?- 1+2 := 2+1.  
true.
```

```
50 ?- 1+2=2+1.  
false.
```

```
51 ?- 1+A=B+2.  
A = 2,  
B = 1.
```

```
14 ?- X is 2, Y is X+2, Y\=X.  
X = 2,  
Y = 4.
```

```
15 ?- X is 2, Y is X+2, Y=\\=X.  
X = 2,  
Y = 4.
```

```
16 ?- X = a(1,2), Y = a(2,3), X\\=Y.  
X = a(1, 2),  
Y = a(2, 3).
```

```
17 ?- X = a(1,2), Y = a(2,3), X=\\=Y.  
ERROR: Arithmetic: `a/2' is not a function  
ERROR: In:  
ERROR: [11] a(1,2)=\\=a(2,3)  
ERROR: [9] <user>
```

Rebusi

DONALD
+ GERALD

ROBERT

```
donald([D,O,N,A,L,G,E,R,B,T]):-  
    assign([0,1,2,3,4,5,6,7,8,9],[D,O,N,A,L,G,E,R,B,T]),  
    100000*D + 10000*O + 1000*N + 100*A + 10*L + D +  
    100000*G + 10000*E + 1000*R + 100*A + 10*L + D ==  
    100000*R + 10000*O + 1000*B + 100*E + 10*R + T.
```

```
assign(_,[ ]).  
assign(Digs,[D|Vars]):-  
    del(D,Digs,Digs1),  
    assign(Digs1,Vars).
```

```
del(X,[X|Tail],Tail).  
del(X,[Y|Tail],[Y|Tail1]):-  
    del(X,Tail,Tail1).
```

Rebusi

DONALD
+ GERALD

ROBERT

```
2 ?- donald([D,O,N,A,L,G,E,R,B,T]),  
      L1 = [D,O,N,A,L,D], L2 = [G,E,R,A,L,D], L3 = [R,O,B,E,R,T].  
D = 5,  
O = 2,  
N = 6,  
A = 4,  
L = 8,  
G = 1,  
E = 9,  
R = 7,  
B = 3,  
T = 0,  
L1 = [5, 2, 6, 4, 8, 5],  
L2 = [1, 9, 7, 4, 8, 5],  
L3 = [7, 2, 3, 9, 7, 0] .
```

Napraviti opštiji predikat koji rešava ma koji rebus

Problem 8 (ili n) dama na šahovsku tablu 8x8 (ili nxn)

SEND
+ MORE

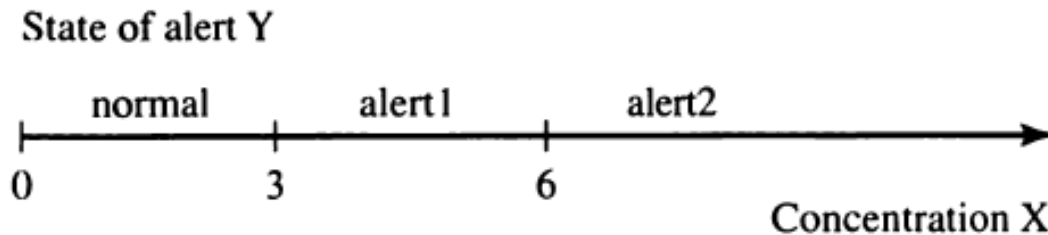
MONEY

Backtracking, Cut

Kontrola backtracking-a

Prolog automatski radi backtracking da bi zadovoljio dati cilj

Nekontrolisani backtracking može da dovede do neefikasnog programa

Pravilo 1: Ako je $X < 3$ tada je $Y = normal$

Pravilo 2: Ako je $3 \leq X$ i $X < 6$ tada je $Y = alert1$

Pravilo 3: Ako je $6 \leq X$ tada je $Y = alert2$

```
f(X,normal):- X<3.  
f(X,alert1):- 3=<X, X<6.  
f(X,alert2):- 6=<X.
```

Kontrola backtracking-a

```
f(X,normal):- X<3.  
f(X,alert1):- 3=<X, X<6.  
f(X,alert2):- 6=<X.
```

```
2 ?- f(2,alert1).  
false.
```

Aktivira pravilo 2: $X = 2$ – ciljevi u telu pravila nisu ispunjeni
Ostala pravila ne može da aktivira

```
3 ?- f(2,Y),Y=alert1.  
false.
```

Aktivira pravilo 1: $X = 2, Y = \text{normal}$

Uslov $\text{normal} = \text{alert1}$ nije ispunjen

Aktivira pravilo 2: $X = 2, Y = \text{alert1}$ -- ciljevi u telu pravila nisu ispunjeni

Aktivira pravilo 3: $X = 2, Y = \text{alert2}$ -- ciljevi u telu pravila nisu ispunjeni

Pravila su međusobno isključujuća i samo jedno od njih može biti tačno

Cut

```
f(X,normal):- X<3,!.  
f(X,alert1):- 3=<X, X<6,!.  
f(X,alert2):- 6=<X.
```

```
3 ?- f(2,Y),Y=alert1.  
false.
```

Aktivira pravilo 1: $X = 2$, $Y = \text{normal}$ – ciljevi u telu, aktiviran cut (rez)
Uslov normal = alert1 nije ispunjen

Aktivacija reza ne dozvoljava traženje novih dokaza.

```
6 ?- f(7,Y).  
Y = alert2.
```

Aktivira pravilo 1: $Y = \text{normal}$ – ciljevi nisu ispunjeni, rez nije aktiviran
Aktivira pravilo 2: $Y = \text{alert1}$ – ciljevi nisu ispunjeni, rez nije aktiviran
Aktivira pravilo 3: $Y = \text{alert2}$ -- ciljevi u telu pravila ispunjeni

Cut

Ako je $X < 3$ tada je $Y = \text{normal}$

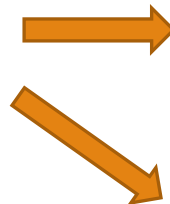
Inače ako je $X < 6$ tada je $Y = \text{alert1}$

Inače $Y = \text{alert2}$

```
f(X,normal):- X<3,!.  
f(X,alert1):- X<6,!.  
f(X,alert2).
```



```
f(X,normal):- X<3.  
f(X,alert1):- X<6.  
f(X,alert2).
```



```
12 ?- f(2,alert1).  
true.  
  
13 ?- f(2,Y),Y=alert1.  
false.
```

```
8 ?- f(1,Y).  
Y = normal ;  
Y = alert1 ;  
Y = alert2.
```

```
9 ?- f(2,alert1).  
true .  
  
10 ?- f(2,Y),Y=alert1.  
Y = alert1 .
```


Maksimum dva broja

```
max(X,Y,X):-X>=Y.  
max(X,Y,Y):-X<Y.
```

```
15 ?- max(3,1,1).  
false.
```

```
max(X,Y,X):-X>=Y,!.  
max(X,Y,Y).
```

```
17 ?- max(3,1,1).  
true.
```

```
max(X,Y,Max):-  
    X>=Y,! ,Max=X  
;  
    Max=Y.
```

```
19 ?- max(3,1,1).  
false.
```

```
26 ?- max(4,8,X).  
X = 8.
```

Element liste s jednim rešenjem

```
member(X,[X|_]):-!.  
member(X,[_|Tail]):-member(X,Tail).
```

```
?- member(X,[a,b,c]).  
X = a.
```

fail

“Mary likes all animals but snakes.”

```
likes(mary,X):-animal(X),X\=snake.
```

If X is a snake then “Mary likes X” is not true
otherwise if X is an animal then Mary likes X.

```
likes(mary,snake):-!,fail.  
likes(mary,X):-animal(X).
```

```
33 ?- likes(mary,cat).  
true.  
  
34 ?- likes(mary,snake).  
false.
```

fail

Da li su X i Y različiti?

```
different(X,X):-!,fail.  
different(X,Y).
```

```
different(X,Y):-  
    X=Y,!,fail  
    ;  
    true.
```

```
different(X,Y):-not(X=Y).
```

```
39 ?- different(3,3).  
false.  
  
40 ?- different(a,b).  
true.
```

Rez

Pomoću reza moguće je povećati efikasnost programa

- Prologu se eksplicitno naglašava da ne pokušava da dokaže alternative, jer će biti neuspešne

Korišćenjem reza definišu se uzajamno isključiva pravila, pa je moguće definisati pravila oblika

IF uslov P THEN zaključak Q

OTHERWISE zaključak R

Ovime se povećava izražajnost jezika

Rez

$p:-a, b.$
 $p:-c.$

$$p \Leftrightarrow (a \wedge b) \vee c$$

$p:-a, !, b.$
 $p:-c.$

$$p \Leftrightarrow (a \wedge b) \vee (\neg a \wedge c)$$

$p:-c.$
 $p:-a, !, b.$

$$p \Leftrightarrow c \vee (a \wedge b)$$

Pojava reza može da promeni deklarativno značenje programa

Zeleni rez – nema uticaj na deklarativno značenje programa. Pri čitanju programa može se ignorisati.

Crveni rez – menja deklarativno značenje programa, programi su teži za tumačenje i mora se pažljivo koristiti.

Često se umesto `cut-fail` kombinacije koristi `not`

Negacija neuspeha

```
round(ball).
```

```
45 ?- round(ball).  
true.
```

Da, iz programa sledi da je lopta okrugla

```
46 ?- round(earth).  
false.
```

Nije moguće iz programa izvesti da je Earth okrugla, tako da ne znam

```
47 ?- not(round(earth)).  
true.
```

not(round(earth)) nije logička posledica programa, već je rezultat **negacije neuspeha**

Pretpostavke zatvorenog sveta

Izvođenje zaključaka negacijom neuspeha je bazirano na pretpostavci zatvorenih svetova

U svakom programu se podrazumeva da je opisano sve što je tačno u svetu koji dat programom

Sve što nije dato u programu se podrazumeva da nije tačno (da je pogrešno)

Ovo podrazumeva posebnu pažnju je svakodnevni život nije zatvoreni svet

Problem sa not

```
good_standard(jeanluis).  
expensive(jeanluis).  
good_standard(francesco).  
reasonable(Restaurant):-  
    not(expensive(Restaurant)).
```

not(expensive(X))

↔ not(postoji X takav da je expensive(X))

↔ za SVE x: not(expensive(X)) – ni jedan restoran nije skup?!

```
49 ?- good_standard(X),reasonable(X).  
X = francesco.
```

```
50 ?- reasonable(X),good_standard(X).  
false.
```

```
51 ?- expensive(X).  
X = jeanluis.
```

```
52 ?- not(expensive(X)).  
false.
```